

1. Silkeborg Gruppe 110 år

Et nutidigt portræt af Danmarks ældste spejdergruppe

1. SILKEBORG
DET DANSKE
SPEJDERKORP

Velkommen

Af Kuno Nørskov, gruppeleder

Fire unge drenges læsning i ungdomsbladet 'Børnevennen' førte til, at Silkeborg fik sin egen gruppe spejdere. Det er 110 år siden, Ejner, Flemming, Tage og Viggo, med deres forældres hjælp, dannede 1. Silkeborg Gruppe den 11. januar 1910.

Spejderarbejdet handler i høj grad om at udvikle børn og unge, og gøre dem til selvstændige mennesker. Derfor er det med særlig stolthed, at det vi bygger vores spejderarbejde på, lokalt blev skabt af fire blot 12-årige drenge – og ledt af dem selv i den første tid, inden der kom voksen bistand til.

Meget er sket siden dengang. Historien er blevet fortalt gennem de tidligere jubilæumsskrifter. Derfor vil vi i dette 110 års jubilæumsskrift primært stille skarpt på hvor 1. Silkeborg er i dag, samt hvor vi er på vej hen. Vi vil også komme omkring, hvad der er sket de seneste 10 år. Alt sammen krydret med billeder fra de seneste 3 år.

Hvis du er interesseret i at læse mere om den gamle historie, så finder du alle jubilæumsskrifterne på hjemmesiden 1silkeborg.dk. Du kan også finde flere oplysninger om det historiske spejderarbejde på Silkeborgspejdermuseum.dk.

God fornøjelse!

Udgivet af 1. Silkeborg, Det Danske Spejderkorps, i forbindelse med 110 års jubilæet den 11. januar 2020. Ansvarlig redaktør Kuno Nørskov

En gang spejder - altid spejder

Af Steen Vindum, borgmester

Silkeborg er Danmarks Outdoorhovedstad. Outdoor er ikke kun for dem, der cykler eller løber hurtigt. Outdoor er også aktiviteter for almindelige børn, familier og ældre, som gerne vil ud og opleve naturen. Det kunne oplagt være som spejder. Og nu har det været muligt at nyde spejderlivet i Silkeborg i 110 år.

Dengang opdagede nogle drenge, at der var noget der hed spejder. Det var nogle energiske knægte, for inden dagen var omme, havde Silkeborg et spejderkorps. De havde et sted at mødes, og forældrene havde sagt ja til at de kunne købe uniformer med mere, som så blev bestilt.

1. Silkeborg Gruppe var en realitet.

Med i udstyrspakkerne var der også et kosteskaft. Hvad drengene så ellers skulle bruge det til er svært at sætte sig ind i her 110 år senere. Det er der til gengæld meget andet, der ikke er. Fælles for datidens og nutidens medlemmer af 1. Silkeborg Gruppen er kærligheden til naturen. Lærdom om naturen. Brug af naturens mange gaver.

Stort tillykke 1. Silkeborg Gruppe med de første 110 år. Må det blive til mange, mange flere. Danmarks Outdoor Hovedstad er stolte af at have jer forrest i outdoor-familien.

Venlig hilsen Steen Vindum, borgmester

Formanden

Af Klavs Mensberg, formand

En mørk efterårsaften i 1975 tog jeg til mit første ulvemøde i 1. Silkeborg i en gammel tyskerbarak i Indelukket. Det er faktisk en af de ting jeg kan huske fra da jeg var 6 år.

Herefter var jeg spejder og senere leder i mange år, men så flytter man jo til en anden by og får andre interesser osv. osv.

Men da jeg senere flyttede tilbage til byen, og fik mine egne børn, var jeg ikke meget i tvivl om at de skulle have muligheden for at være spejdere. Jeg valgte at gå med selv, som juniorleder og senere gruppeleder. Da vi i 2017 besluttede at lægge 1. & 3. Silkeborg sammen sagde jeg ligeledes ja tak til at blive formand.

Det er en kæmpe fornøjelse at være en del af en organisation med gode værdier, samvær og venskab. Selvom spejderbevægelsen er over 100 år gammel, formår den hele tiden at forny sig. Når man kigger ind på gruppen med sine spejderbriller, ser jeg stadig mange af de gode ting jeg husker fra min egen spejdertid, også selvom jeg er fra en tid hvor man spiste myrer og gik med korte bukser (Det gør de for øvrigt stadig 😊).

Stort tillykke til 1. Silkeborg Gruppe, alle dens spejdere og forældre.

Tillykke fra formanden (Klavs Mensberg, Gul Bande 1975)

Historien siden 2010

Af Kuno Nørskov, gruppeleder

I sensommeren 2016 begyndte 1. og 3. Silkeborg Grupperne at tale sammen om en evt. sammenlægning. Allerede året efter, blev grupperne formelt lagt sammen til én gruppe.

Det skete på et dobbelt grupperådsmøde. Hele foråret fortsatte grupperne deres eget program, hvor alle aktiviteter var åbne. Det benyttede mange spejdere sig af, så flere var til spejder to gange om ugen. Spejdernes Lejr i Sønderborg var den første officielle lejr for den 'nye gruppe'. Efter sommerferien var der kun 'et spor i gruppen'.

Før sammenlægningen var begge grupper med mellemrum udfordret på ledersiden. Grupperne manglede ledere på skift. Derfor var forventningen, at grupperne tilsammen kunne skabe balance i mængden af ledere. I løbet af de første år efter sammenlægningen, fandt medlems-tallet og mængden af ledere en fornuftig balance. I dag er interessen for at blive spejder og leder i gruppen rigtig god. Selv på seniorsiden er der en god tilgang udefra.

Som en effekt af sammenlægningen, fik 1. Silkeborg familiespejd (spejd for hele familien) for første gang. Derudover ændrede gruppen aldersinddelingen, så spejderne får et ekstra år i juniorgrenen. Troppen bliver også 3-årig. Mødehytten blev flyttet fra Lyngbygade til Almindsøhytten, der var større med mere udenomsplads. Som den sidste ændring, skiftede 1. Silkeborg fra de historiske ensfarvede grønne tørklæder til 3. Silkeborgs røde tørklæde med grå kant.

Smagen af spejder

Af Hanne Hoffmann Sørensen, forælder

I min familie er der en tradition for at gå til spejder. Mine børn er nu fjerde generation i lige linje som går til spejder. Familiespejd giver én mulighed for at være sammen som familie, i et fællesskab med andre, mens børnene er små. Det kunne nok også opnås på andre måder, men der er selvfølgelig et håb om, at de forbliver spejdere gennem deres barndom og ungdom. Helt enkelt fordi den erfaring, selvtillid og selvstændighed som spejderlivet giver, kan vi som forældre ikke selv give vores børn.

Når vi så tager til spejder i slagregn og stiv kuling, så bliver vejret altid bedre. Det gør det fordi vi er ude i det og kan mærke, at nu regner det ikke helt så meget mere. Hvis vejret skulle blive værre, så er det en af de ting vi husker sammen og mindes med grin. Børnene gider ikke spise pasta og kødsovs hjemme, men når de kommer til familiespejd, og det er lavet på bål, så er det deres livret. Det handler selvfølgelig om de fysiske og psykiske omgivelser måltidet bliver indtaget i. Det er en "vi" følelse med traditioner.

Hvad kan smage bedre?

Familiespejd er spejderaktiviteter for hele familien

Mit fulde spejderliv

Af Katrine Lisberg, tidligere spejder, forælder og leder

Jeg kan næsten ikke huske, at jeg ikke har været spejder. Jeg blev vist officielt spejder, da jeg var 8 år gammel. Min søster var allerede spejder og min mor var spejderleder. Jeg husker bare at jeg fik en uniform på og fulgt med på Lyngbygade.

Jeg var den eneste i min klasse som var spejder, men jeg elskede at have en form for dobbelt liv. I skolen var jeg en Katrine og til spejder kunne jeg være en helt anden Katrine. De ugentlige møder husker jeg som et frirum med stor selvbestemmelse og masser af grin med mine spejdervenner.

Som juniorspejder fik vi helt unge ledere. Vi så VILDT meget op til dem. De lavede altid fis og ballade med os. Men samtidig kunne de også lære os at man med et godt sammenhold i patruljen, kan overvinde alt – sådan følte det i hvert til fald, da vi første gang vand førstepladsen på spadløbet og tog alle præmierne hjem på divisionsturneringerne.

Som tropsspejder var højdepunkterne uden sammenligning de mange udenlandsture. Vandreture i lande jeg ellers aldrig ville have besøgt med min familie. Jeg skal ikke se mange billeder fra den gang fra turene, før alle minderne står i kø. Som tropsspejder fik jeg også mulighed for at komme på Plan kursus. En uge hvor spejdere fra hele landet mødes og får en lederuddannelse i børnehøjde. En uge hvor de fleste møder op uden at kende nogen. Det var en kæmpe oplevelse og uden at overdrive kan jeg godt sige, at det var en skelsættende oplevelse for mig - på den allermest positive måde. Jeg var ikke den samme da jeg kom hjem.

Selv om jeg flyttede fra Silkeborg for at studere, kunne jeg ikke slippe spejder. Jeg havde mødt nogle spejdere på et af mine Plan kurser som lokkede mig ned i hendes spejdergruppe i Viby. Her blev jeg fra den ene dag til den anden en fast del af deres gruppe. Jeg var nu selv en del af et ungt lederteam og kunne nu give min "arv" videre. Samtidig blev jeg også en del af et PLan

team og var i mange år nu med til at flytte unge spejdere, som jeg selv var blevet, da jeg var barn. Det er om muligt en endnu større oplevelse at se spejderene vokse med opgaven.

Jeg har stadig kontakt til et par af mine piger, som jeg var leder for. Jeg bliver stadig rørt og stolt når de har succes, og føler med dem, når livet går dem imod.

I dag er jeg flyttet tilbage til Silkeborg og har de sidste 2 år været aktiv i Familie-spejdergrenen sammen med min helt egen datter Alma på 5 år. Hun er både spejder sammen med mig i Silkeborg og lederbarn, når jeg i ny og næ giver en hånd i Viby Kongsvang, og så er hun selvfølgelig også spejder med hendes far i hans spejdergruppe.

Jeg arbejder i dag som projektleder for bæredygtig udvikling på Midtjyllands hospitaler. Jeg skal spille mine kollegaer gode og rykke hospitalsdriften i en mere bæredygtig retning. Altså spejder på fuld tid.

Spejder er ikke noget jeg går til, Det er noget jeg er.

Bestyrelsens arbejde

Af Marianne Mundbjerg, bestyrelsesmedlem

Først gik jeg ind i bestyrelsen fordi jeg var mor. Så fik jeg lidt indblik i spejderledernes overvejelser, ansvarlighed og planlægning. Det gjorde indtryk. I dag er jeg i bestyrelsen fordi det giver mening at bakke op om, at en spejdergruppe kan fortsætte sit gode arbejde med, at give børn fantastiske oplevelser med fællesskab, natur, bål, færdigheder og at lære dem at være fælles om at løfte en opgave. Egenskaber som jeg godt kan lide at børn får.

Hvis jeg laver noget mad og noget kaffe og kage på en lejr, så giver det mere tid og overskud til at spejderlederne kan gøre det som de er bedst til. Det giver en masse smadder glade børn og det er en fed følelse.

Det er SÅ godt givet ud.

Spejdernes egen Superliga

Af Lea Quottrup, spejder

Adventurespejd er 100% hvad man selv gør det til. Jeg har været afsted med mange forskellige mennesker, og mange forskellige måder at gennemføre løbet på. Jeg har været afsted for at gå efter podiet, efter bare at have det sjovt, og for nogle år siden, bare for at prøve det hele af. Alle kan være med, hvis man gerne vil det.

De 12-48 travle, svedne, våde, sultne, udfordrende timer er det fedeste at se tilbage på, selvom man måske har været lidt presset under selve løbet.

Jeg har lært mig selv meget bedre at kende efter jeg har deltaget på de adventureløb jeg har, og jeg håber, at de unge i 1. Silkeborg vil føre adventurespejd traditionen videre, nu hvor min årgang bliver for gamle om et års tid.

Fakta:

Adventurespejd er den mere 'ekstreme' del af spejderarbejdet. I gamle dage fandtes løb, som i nogen grad minder om de løb vi ser i dag. I dag er udfordringerne rykket yderligere, end dengang og plottet omkring løbene er mere organiserede end tidligere.

Beretning fra tidligere spejder og leder

Af Jens Aggerbeck-Lauritzen, tidligere spejder og leder

Min tid som spejder, senior og til sidst leder i 1. Silkeborg, har givet begreb om ansvar, respekt, fællesskab, venskab og se op til nogen på en god måde. Udfordringer, alt kan lade sig gøre, indtil det modsatte er bevist. Respekt for den du er, uagtet baggrund og uddannelse. Minder, historier, venskaber for livstid. Oplært i værdier, som andre måske fandt gammeldags, men som holder i dag.

“Det har også givet interesse for at komme ud og opleve noget. Mine egne drenge er desværre ikke selv spejdere, men jeg har købt Trangia, underlag og soveposer, som vi lidt komisk godt kan lægge ud på stuegulvet og sove i en weekend. Slutteligt har jeg i 2019 til et teammøde på arbejdet oplevet, at vi med ét ord skulle beskrive en kollega. Det tænkte jeg vi allerede gjorde i troppen i 80'erne, når vi på skift skulle beskrive hvad vi godt kunne lide ved en anden fra troppen.

Så tror mange kan bruge meget fra spejderleder livet, på deres arbejdsplads. Jeg tænker nogen gange på hvilket ansvar vi egentligt havde som unge patruljeledere, på en patruljetur, uden noget der hed mobil, eller internet. Men alt gik godt, for vi havde troen på det. Både troen på os selv, men også troen fra de voksne ledere, og forældrene, og ikke mindst, så kunne vi sammen en masse.

Derfor spejder

Af Katharina Hammer, minileder

Loke, 7 år

Hvad har været din største spejderoplevelse:

Vores efterårstur til Åkrogen. Det var stort pga. jeg sov et andet sted end derhjemme.

Hvorfor spejder?

For at lære noget om naturen og hvordan man passer på den.

Frederik, 8 år

Hvad har været din største spejderoplevelse:

Spejdernes lejr 2017, jeg var vild med, at det var en stor spejderlejr. Især det afsluttende lejrbål var fedt.

Hvorfor spejder?

Det er hyggeligt og man lærer nye ting og får nye venner. Vi laver fede ting og vi glæder os til at skulle på flere lejre og sove i telt.

Derfor spejder

Af Katharina Hammer, minileder

Vibe og Katarina, 9 år

Hvad har været din største spejderoplevelse:

Kulsølejren også husket som gnavpandelejren (der var rigtig mange og ingen glemmer det), hvor noget af det bedste var, at vi måtte planlægge og lave underholdning til det fælles lejrbål.

Hvorfor spejder?

Vibe: Det er fedt og bedre end de grønne pga. vi sover i telte og shelter.

Katarina: Min søster var det og derfor fik jeg lyst til at prøve det.

August, 8 år

Hvad har været din største spejderoplevelse:

Da vi besøgte Karup flyvestation og fik en tur i deres brandbiler.

Hvorfor spejder?

Jeg kan godt lide det. Vi laver fede ting og jeg glæder mig til at skulle på flere lejre og sove i telt.

Derfor er jeg spejder!

Af Mette Sostack

Jeg er spejder først og fremmest fordi jeg elsker at være udenfor og at kunne lære uden at skulle sidde stille. Da jeg for ca. 4 år siden startede til spejder, var det nysgerrige Mette man mødte. Det fangede mig lige fra starten. Jeg er stadig fanget og jeg vil ikke undvære noget af alt det jeg har fået og lært til spejder.

Jeg får en masse oplevelser. Jeg er på lejre, hvor man møder nye spejdere, men møderne hjemme i hytten, er også oplevelser. Jeg får en masse nye venner og et netværk, der er på tværs af hele landet. Jeg får også mange færdigheder, som ikke kun kan bruges til spejder, men også i hverdagen. Man lærer så mange ting og ikke kun at snitte i en pind og tænde bål, nej, spejderfærdighederne rækker på tværs af alle mulige forskellige slags færdigheder. At finde vej og kunne redde liv er da helt sikkert noget man kan bruge i hverdagen.

Min største spejderoplevelse har nok været at tage tørklædemærket, hvor man skal gå med det i et år. Jeg fik så mange spørgsmål om spejder. Det var et samtaleemne, hvilket overraskede mig. Jeg undrede mig over, hvor lidt folk vidste om det at være spejder.

For mig er det jo en del af min hverdag, men mange andre ved ikke hvad det indebærer. De fleste ved at man laver bål, sover i telt og er udenfor, men heller ikke mere. Folk ved godt, hvad fodbold går ud på, for fodbold er så udbredt og det ser man i TV. Det var virkelig interessant at snakke om og dele mine interesser på grund af, at jeg gik med et stykke stof rullet om halsen.

Seniorspejderen

Af Rasmus Møller Sørensen

Den bedste spejderoplevelse i år:

Den absolut bedste spejderoplevelse i år må være planlægningen og udførelse af en Solaris-post. Det at bruge flere måneder på at skaffe 104 europapaller, 8 gamle båre, 2,5 km minestrimmel, 400 stk 90 mm skruer, 8 kg grisehud, 45 sutursæt, 8 hvide kitler, 1 brændeovn, et 4G modem og så i sidste ende få det hele til at gå op i en højere enhed i form af en førstehjælp-post - det er en helt speciel oplevelse. At der ligeledes er 205 trætte spejdere der forlader posten med et lidt højere humør og en ordentligt en på opleveren, det må være den absolut bedste spejderoplevelse.

Hvorfor er jeg seniorspejder?:

For at give tilbage for alle de år, hvor nogen har brugt uanede mængder af tid på at give mig de oplevelser, som har gjort min spejdertid til noget helt specielt. Der skal selvfølgelig heller ikke lægges skjul på, at det som person giver mig noget helt suverænt fedt. Det at få ting til at fungere og skabe noget, som man måske på tegnebrættet ikke troede var muligt.

Hytterne

Af Mogens Hansen, hytteansvarlig

Spejdergruppen råder over to hytter, Lindehytten i Them og Åkrogen ved Svejbæk.

Hytterne bliver brugt af gruppen til mindre hytteture på et par dage. Og så bliver hytterne også udlejet til spejdergrupper fra hele landet og af og til også til udenlandske spejdergrupper. Der er også en del andre organisationer der benytter hytterne - roklubber, mountainbikeklubber, orienteringsløbere, Forsvaret, sangkor, m.fl. Og så lejer vi også ud til private, der ønsker at være i en hytte i skoven, hvor de er tæt på naturen. Det er dejligt at der er så stor efterspørgsel på leje af hytterne. Åkrogen er den mest benyttede, men der er kommet lidt mere interesse for Lindehytten også.

Åkrogen er en perle med sin beliggenhed direkte ned til Gudenåen. Og det er da også det, der tiltrækker mange.

Men med de mange udlejninger, er der også en del slid der kræver vedligehold af hytterne. Så som 'hyttefar' er der faktisk en del at se til.

Bare det at slå græs i Åkrogen er et arbejde, der bringer sved på panden. For ikke at glemme den oprydning og rengøring der er efter spejdere, som synes at de har gjort det helt 'fint'.

Bæredygtighed og modige børn og unge

Af Kuno Nørskov, gruppeleder

Spejderaktiviteterne er med til at forme fremtidens børn og unge. I de kommende tid kommer gruppen blandt andet til at arbejde med to emner: 'Modige børn og unge' samt 'Bæredygtighed i børnehøjde'.

'Modige børn og unge' handler om rykke den enkelte spejder, så han eller hun får en større tro på eget værd og egne evner. Spejderne skal opleve, at de kan mere i vore sikre fællesskab. Fællesskabet skal forsat danne rammerne for den enkelte spejders udvikling. Uanset om det handler om at udvikle sociale kompetencer, samarbejde eller eksempelvis ledelse. Det kan både ske gennem accept af at blive ledt eller at være den der leder.

Vi lærer allerede spejderne at passe på naturen. 'Bæredygtighed i børnehøjde' handler om at inddrage spejderne i, hvordan vi træffer bæredygtige beslutninger, og spejderne får mulighed for selv at gøre en forskel for en bedre verden. Som gruppe skal vi selv arbejde med, hvordan vi kan gøre spejderarbejdet lidt mere bæredygtigt i hverdagen, uden at vi taber gløden af spejderarbejdet.

Sjove oplevelser, kammeratskab og udvikling af den enkelte spejder og leder, gennem fores fællesskab, vil forsat være det fundament vi driver spejderarbejdet på.

